

BIJLAGE 1 – Achtergrond- informatie Versterking kapitaalstructuur Alliander

BIJLAGE 1 – Verzoek aan de aandeelhouders van Alliander d.d. 31 mei 2021

alliander

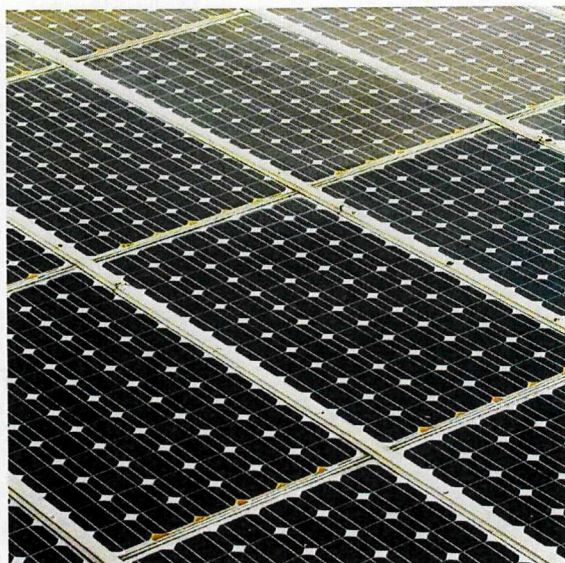
Introductie en inhoudsopgave

Verzoek aan aandeelhouders voor versterking kapitaalstructuur Alliander

alliander

Introductie

- Deze presentatie geeft een nadere toelichting op het verzoek van Alliander aan haar aandeelhouders voor versterking van de kapitaalstructuur.
- In sectie 1 van deze presentatie wordt het verzoek op hoofdlijnen toegelicht. In de bijlagen zijn verdiepingen opgenomen voor verschillende relevante thema's.

2

Inhoudsopgave

Sectie 1: Versterking kapitaalstructuur Alliander

Pagina 3

Sectie 2: Bijlagen

• Bedrijfsprofiel Alliander	Pagina 17
• Groei Alliander door energietransitie	Pagina 21
• Sector regulering en financiering van de energietransitie	Pagina 31
• Financieel beleid Alliander	Pagina 36
• Instrumenten voor versterken eigen vermogen	Pagina 40
• Kenmerken van voorkeursinstrument	Pagina 52
• Mogelijk financieel arrangement met de BNG	Pagina 57

Koptitel

alliander

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Alliander geeft vorm aan de energietoekomst van Nederland. Een toekomst waarin iedereen duurzame energie kan gebruiken, produceren en delen.

alliander

Missie Alliander

Alliander staat voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is waar wij iedere dag aan werken.

Alliander ontwikkelt en beheert energienetten. Via onze kabels en leidingen ontvangen ruim drie miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven elektriciteit, gas en warmte. We beheren meer dan 90.000 km elektriciteitsnet en 40.000 km gasnet en zijn er trots op dat onze netten tot één van de betrouwbaarste ter wereld behoren.

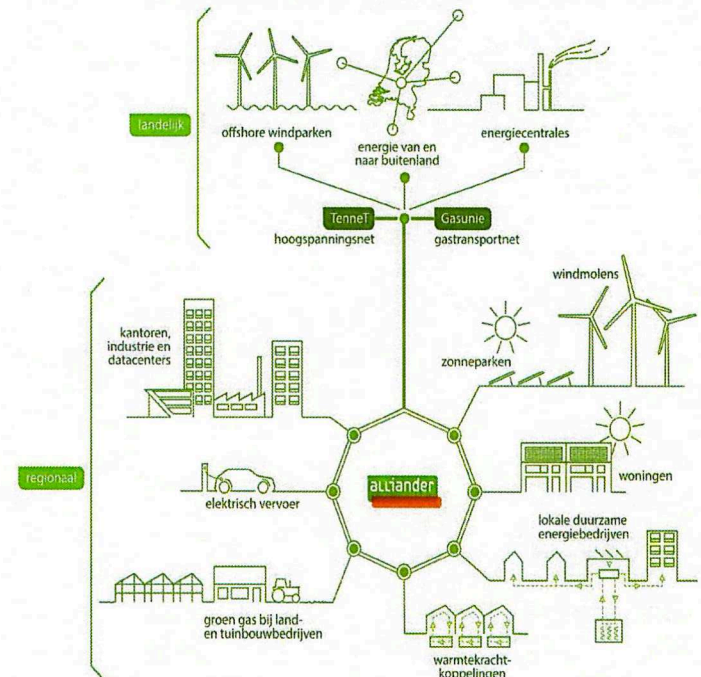
We zorgen ervoor dat het licht brandt, de huizen warm zijn en de bedrijven draaien. Dit doen we vanuit het maatschappelijk belang om energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden.

Werkgebied

Meer informatie

Onze plaats in de energieketen

Versterking eigen vermogenspositie Alliander

De energietransitie versnelt en leidt tot meer duurzame lokale opwek en een groeiende vraag naar elektrisch vermogen

alliander

Klimaatakkoord

In het Klimaatakkoord is de afspraak gemaakt dat in 2030 70% van alle elektriciteit uit hernieuwbare bronnen komt. Dat gebeurt onder meer door met Regionale Energiestrategieën (RES-en) tot 35 TWh duurzame opwek op land te komen.

Tegelijk groeit de vraag naar elektriciteit. Auto's worden elektrisch, de industrie vervangt olie en gas door duurzame opgewekte stroom en huizen worden op een duurzame manier verwarmd.

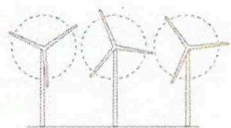
Huidige ontwikkelingen

De overgang naar een duurzame energievoorziening is in volle gang. Op steeds meer daken liggen zonnepanelen en op veel plaatsen verrijzen windparken. Elektrisch vervoer komt sterk op. En gemeenten spreken de ambitie uit van het aardgas af te gaan en over te stappen naar duurzame alternatieven.

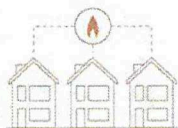
De toename van duurzaam opgewekte energie en groeiende elektrificatie betekenen dat onze netten fors moeten worden uitgebreid en verzaamd. Dit vraagt grote aanpassingen van het energiesysteem.

Klimaatakkoord: doelen 2030

35 terawatt-uur
duurzame energie

1,5 miljoen woningen
van het aardgas

1,2 miljoen
laadpunten

Bijdrage Alliander aan energietransitie (2019 -2020)

Opgesteld vermogen zonne-energie

3.444 MW
2.222 MW in 2019

+55%

Opgesteld vermogen windenergie

1.714 MW
1.321 MW in 2019

+30%

Ingevoerde hoeveelheid groen gas

54,9 miljoen m³
41,4 miljoen m³ in 2019

+33%

Aantal publieke laadpalen

8.459
6.066 in 2019

+39%

Meer informatie

Versterking kapitaalstructuur Alliander

alliander

De capaciteit van onze elektriciteitsnetten moet op veel plekken worden verdubbeld, waardoor onze investeringen oplopen tot € 1,2 miljard per jaar

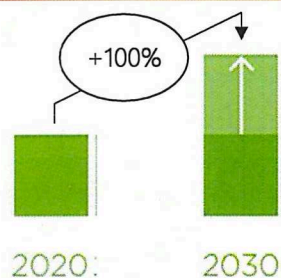
Capaciteitstoename

De afspraken uit het Klimaatakkoord betekenen een enorme verandering voor ons werk. Het elektriciteitsnet, ooit aangelegd om te voorzien in transport van energie van de centrale naar de klant is in 2030 veranderd in een multifunctionele verbinder van vraag, aanbod en opslag.

Om dat mogelijk te maken moet het elektriciteitsnet drastisch worden uitgebreid. In feite herontwerpen wij het hele energiesysteem.

Als netbeheerder staat Alliander voor de opdracht om de capaciteit van het elektriciteitsnet op een groot aantal plekken te verdubbelen in 2030.

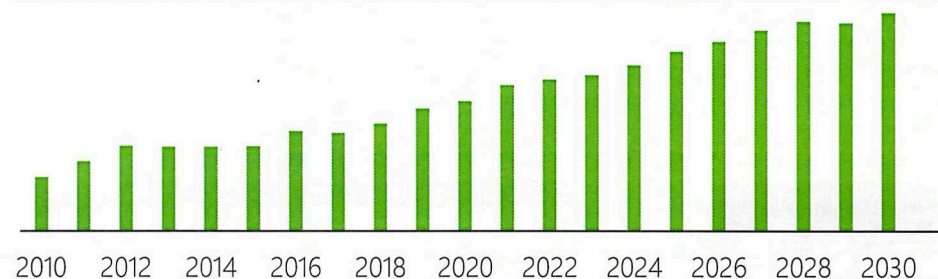
Verdubbeling van de netcapaciteit

Toenemende investeringen

- Om de capaciteit van het net te verdubbelen, moet de komende 10 jaar evenveel werk worden verzet als in de afgelopen 40 jaar en moet het investeringsniveau worden verdubbeld ten opzichte van de afgelopen jaren.
- De investeringen voor Alliander – voor de periode 2021-2030 – zullen gemiddeld € 1,2 miljard per jaar bedragen
- Op de lange termijn (na 2030) neemt de onzekerheid over de benodigde investeringen toe, maar de verwachting is niet dat de investeringen zullen dalen
- De groeiende investeringen en de financiering daarvan is een vraagstuk dat alle netwerkbedrijven in Nederland raakt.

Investeringen Alliander per jaar – 2010 t/m 2030

Meer informatie

Versterking kapitaalstructuur Alliander

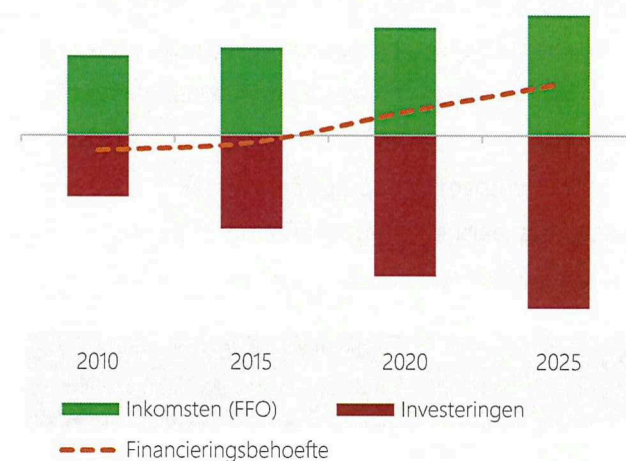
Door de combinatie van sterk toenemende investeringen, lange terugverdiertijden en lage rendementen, neemt de financieringsbehoefte van Alliander sterk toe

alliander

Toenemende financieringsbehoefte Alliander

- De sterke toename van investeringen leidt tot substantieel hogere afschrijvingen en financieringslasten. Deze hogere kosten worden op basis van het huidige wettelijk kader met enkele jaren vertraging, over een periode van circa 40 jaar (= de economische levensduur van de infrastructuur), doorberekend in de tarieven voor huishoudens en bedrijven.
- Door deze lange terugverdiertijden wordt Alliander gedwongen om de groeiende investeringen in toenemende mate te voorfinancieren.
- Door de combinatie van sterk toenemende investeringen, lange terugverdiertijden en lage rendementen neemt de financieringsbehoefte van Alliander sterk toe. Hiervoor wordt vreemd vermogen aangetrokken, waar voldoende eigen vermogen tegenover moet staan.
- De investeringsopgave van Alliander vereist dat wij een robuust en kredietwaardig netwerkbedrijf zijn, zodat wij ook in de toekomst onze maatschappelijke taak kunnen blijven uitvoeren. Dit betekent onder andere dat wij:
 - onze A rating moeten behouden (welke ook het uitgangspunt is voor de regulatorische kapitaalvergoeding welke is vastgesteld door de ACM), om financiering aan te kunnen blijven trekken tegen acceptabele voorwaarden, en;
 - een financiële buffer hebben om risico's op te kunnen vangen.

Toenemende financieringsbehoefte

Inkomsten uitgedrukt in FFO Funds From Operations (vrije kasstroom). Getoonde grafiek ter illustratie.

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Om de benodigde investeringen te kunnen financieren, werken wij parallel aan een drietal sporen

alliander

Alliander

- In 2018 is Alliander gestart met een kostenbesparingsprogramma om zowel de kosten te verlagen als productiviteit te verhogen.
- Daarnaast werkt Alliander aan slimme oplossingen en innovaties om de capaciteit van het bestaande elektriciteitsnet beter te benutten en investeringen te beperken.
- Tot slot worden er aanvullende kasstromen gegenereerd buiten het gereguleerde domein.

Alliander stuurt op kostenbesparingen en zet actief in op innovaties en alternatieve kasstromen. Dit biedt echter onvoldoende ruimte om de benodigde investeringen zelf te bekostigen.

Overheid

- Er vinden momenteel intensieve gesprekken plaats met de Autoriteit Consument & Markt (ACM) om de inkomstensystematiek van netbeheerders beter toe te snijden op de uitdagingen van de energietransitie.
- Ook worden gesprekken gevoerd met ACM en de ministeries van Financiën en Economische Zaken en Klimaat (EZK) over mogelijke oplossingen voor het bredere financieringsprobleem in de sector.

De gesprekken met EZK en Financiën worden de komende tijd gecontinueerd, maar eventuele resultaten worden pas op de lange(re) termijn verwacht.

Aandeelhouders

- Om de investeringen in de energietransitie te kunnen doen en tegelijkertijd financieel solide te blijven, is versterking van de kapitaalstructuur nodig.
- Zonder versterking van de kapitaalstructuur, neemt de kredietwaardigheid van Alliander af (met hogere rentelasten tot gevolg) en is Alliander onvoldoende in staat om de investeringen te financieren tegen acceptabele renteniveaus.

Het Grootaandeelhoudersoverleg herkent de noodzaak van versterking van de kapitaalstructuur. Gezamenlijk zijn verschillende mogelijkheden verkend.

Versterking kapitaalstructuur Alliander

alliander

Na een zorgvuldig proces is in samenspraak met het Grootaandeelhoudersoverleg gekozen voor een reverse converteerbare hybride obligatielening van € 600 miljoen

Reverse converteerbare hybride obligatielening

De verschillende opties voor een kapitaalinjectie zijn uitgebreid afgewogen. Hierbij is onder meer gekeken naar

- Geen dividend vanaf boekjaar 2021;
- Uitgifte nieuwe aandelen, en
- Reverse converteerbare hybride obligatielening

Uiteindelijk heeft Alliander in samenspraak met de Grootaandeelhouders gekozen voor uitgifte van een **reverse convertible hybride obligatielening** ter grootte van € 600 miljoen.

Voordelen voor aandeelhouders en Alliander

Een dergelijke lening heeft het karakter van zowel eigen als vreemd vermogen (= hybride) en telt bij uitgifte al voor 50% mee als eigen vermogen.

Bovendien heeft Alliander het recht de lening gedeeltelijk of geheel om te zetten in aandelen (= reverse converteerbaar), als de A rating op grond van objectieve omstandigheden onzeker wordt.

Op deze wijze:

- Wordt de **financiële soliditeit** van Alliander geborgd
- Blijft Alliander in staat om de komende jaren **dividend aan de aandeelhouders** uit te keren en krijgen de aandeelhouders een **aantrekkelijk marktconform rendement** op de lening
- Kan Alliander zijn maatschappelijke opdracht blijven realiseren en de **investeringen in de energietransitie** continueren

De omvang van de gevraagde lening, de voorwaarden waartegen de lening wordt verstrekt en de rentevergoeding zijn getoetst door Stek (juridisch) en KPMG (financieel). Deze onafhankelijke adviseurs, die het Grootaandeelhoudersoverleg hebben bijgestaan, geven aan dat het voorstel van Alliander op zorgvuldige wijze is ontstaan en de voorwaarden solide zijn. Zie voor meer informatie de letters of comfort van KPMG en Stek (BIJLAGE 4A en 4B).

Versterking kapitaalstructuur Alliander

De lening combineert de eigenschappen van een hybride lening met die van een reverse converteerbare lening

alliander

Beknopte kenmerken (zie BIJLAGE 2A, 2B en 2c)

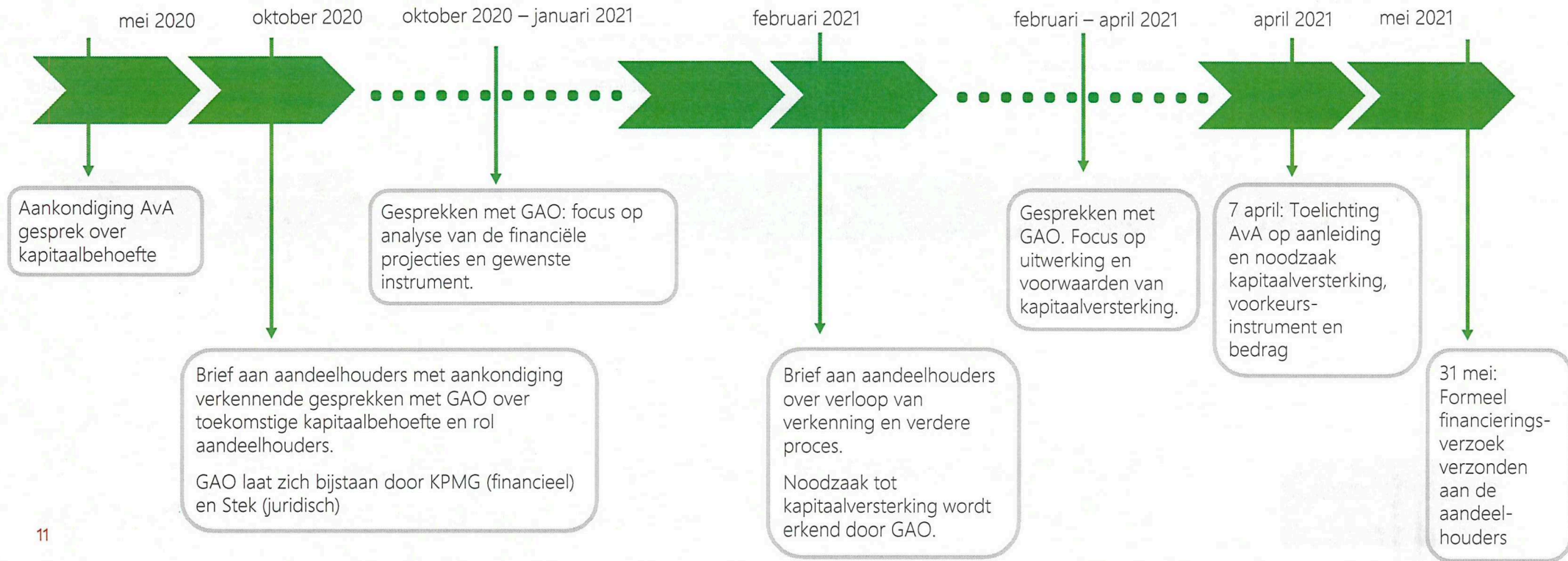
Type lening	Reverse converteerbare hybride obligatielening
Hoofdsom	€ 600 miljoen
Looptijd	60 jaar, tenzij eerder afgelost of geconverteerd
Rentevaste periode	Tarief wordt elke 10 jaar vastgezet
Rentevaste vergoeding	Marktconforme opslag van 1,975% boven 10-jaars swap rate *)
Cumulatieve rentebetalingen	Er is mogelijkheid tot uitstel rentebetaling, maar rente wordt altijd uitbetaald
Mogelijke aflossing	Door Alliander bij elke renteherziening of eerder onder bepaalde voorwaarden
Conversie	Onder strikte voorwaarden kan de lening door Alliander worden geconverteerd naar gewone aandelen
Uitgifte	15 december 2021

*) de 10-jaars swap rate is een veel gebruikte basis waarmee de rente voor leningen wordt bepaald. De swap rate wordt dagelijks continue genoteerd en gepubliceerd.

Meer informatie

Versterking kapitaalstructuur Alliander

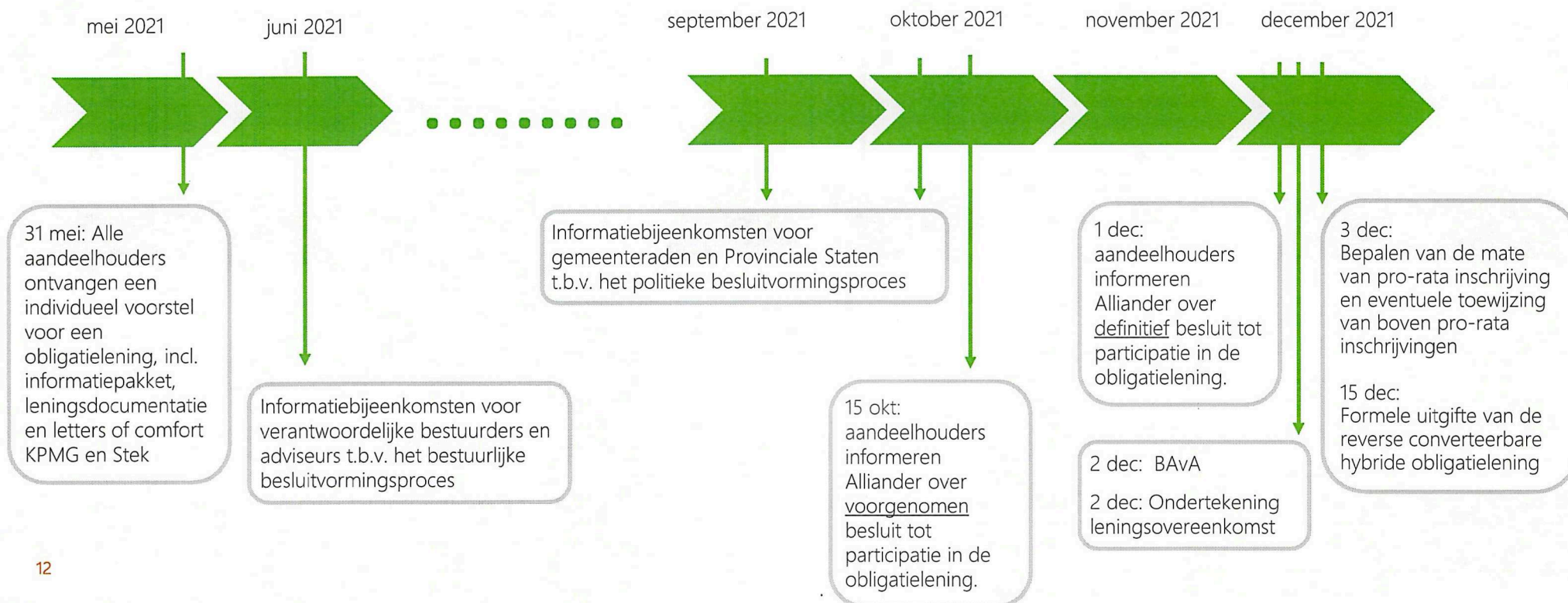
Het afgelopen jaar hebben we een zorgvuldig en intensief proces doorlopen met het Grootaandeelhoudersoverleg (GAO) en hun adviseurs

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Tot aan de formele uitgifte van de lening worden de volgende vervolgstappen beoogd

alliander

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Concreet verzoek aan aandeelhouders

- Het totaal benodigde bedrag van de reverse converteerbare hybride obligatielening bedraagt € 600 miljoen, met een minimale ondergrens van € 550 miljoen. Dit laatste betekent dat Alliander het recht heeft om af te zien van de lening op het moment dat voor minder dan € 550 miljoen wordt ingeschreven door de aandeelhouders. In een dergelijke situatie, zal versterking van de kapitaalstructuur op een andere wijze gerealiseerd moeten worden en lijkt inhouding van het dividend onvermijdelijk.
- Aandeelhouders wordt gevraagd om pro-rata deel te nemen. Om zeker te stellen dat het benodigde bedrag bijeengebracht wordt, worden de aandeelhouders gevraagd om aan te geven in hoeverre zij bereid zijn om meer dan pro-rata deel te nemen, bij voorkeur 25% boven het pro-rata aandeel.
- Om de uitkomst van het proces goed in te kunnen schatten, ontvangt Alliander graag uiterlijk 15 oktober 2021 het voorgenomen collegebesluit (BIJLAGE 3A). Hierop kan ook de bereidheid worden aangegeven om de Raad van Bestuur aan te wijzen als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen in geval mogelijke conversie van de obligatielening.
- Aandeelhouders wordt gevraagd om Alliander uiterlijk op 1 december 2021, middels het bijgevoegde formulier (zie BIJLAGE 3B, te informeren over het definitieve besluit tot participatie in de obligatielening.
- Op 2 december 2021 vindt er een Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders (BAvA) plaats ten einde Alliander N.V. in staat te stellen aandelen uit te geven indien aan de specifieke voorwaarden van de leningsdocumentatie wordt voldaan. In overeenstemming met het bepaalde in artikel 6 en 7 van de statuten van Alliander N.V. wordt voorgesteld te besluiten tot aanwijzing van de Raad van Bestuur als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen in verband met een mogelijke conversie van de obligatielening en tot het beperken of uitsluiten van het voorkeursrecht van bestaande aandeelhouders bij de uitgifte van aandelen, voor de duur van 5 jaar vanaf de datum van de BAvA. Zolang de lening uitstaat moet dit besluit ieder jaar opnieuw worden genomen.

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Concreet verzoek aan aandeelhouders

The logo for Alliander, featuring the word "alliander" in white lowercase letters on a green rectangular background with an orange horizontal bar below it.

Op 3 december wordt de mate van pro-rata inschrijvingen en eventuele toewijzing van boven pro-rata inschrijvingen bepaald.

Dit gaat volgens de hieronder volgende regels:

1. In het geval dat het totaal van alle inschrijvingen groter is dan EUR 550 miljoen en kleiner dan EUR 600 miljoen krijgt iedereen precies het bedrag waarvoor is ingeschreven.
2. In het geval dat het totaal van de inschrijvingen groter is dan EUR 600 miljoen, wordt eerst iedereen een percentage van de obligatielening toegewezen dat gelijk is aan maximaal het percentage aandelenbelang van de inschrijver in Alliander. Dit zijn de Initial Allocated Commitments.
3. Het deel van de obligatie lening dat dan nog niet is toegewezen is de Remaining Available Sum. Alliander zal dit bedrag verdelen onder de boven pro-rata inschrijvers in verhouding met het aandeel van iedere boven pro-rata inschrijver op het totale bedrag dat door de boven pro-rata inschrijvers boven pro-rata is ingeschreven.

Zie hiervoor de leningsdocumentatie, artikel 5 (BIJLAGE 2A, 2B en 2C).

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Tot slot

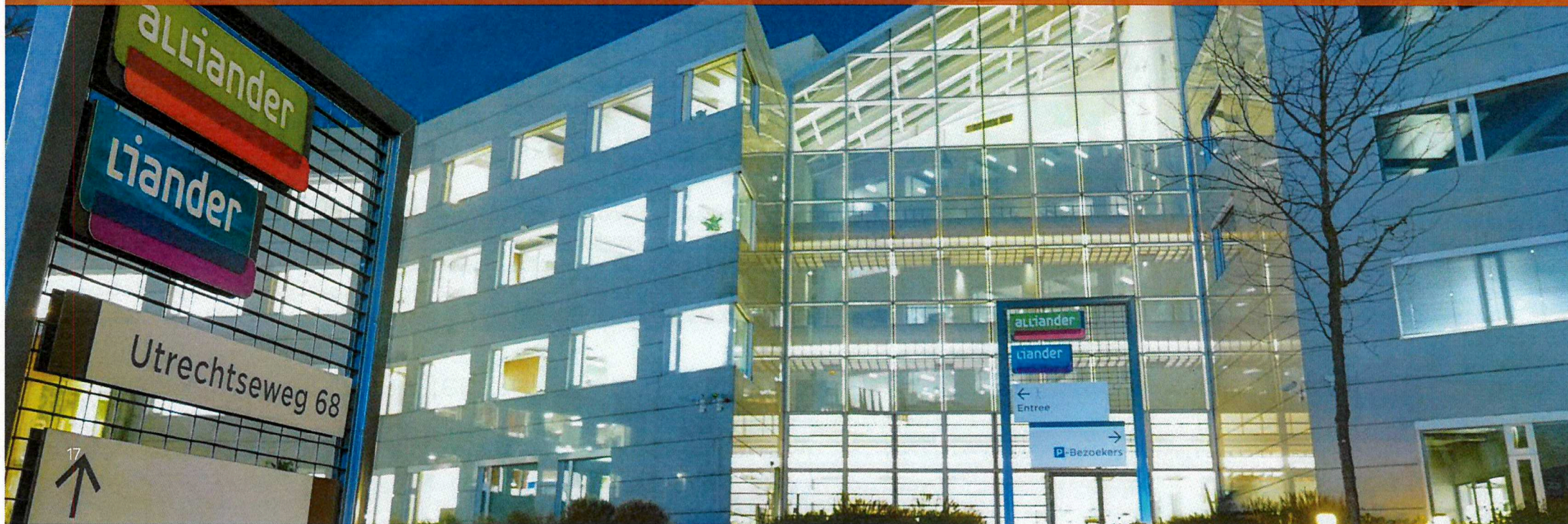

- Wij beseffen dat wij met dit financieringsverzoek een fors beroep op onze aandeelhouders doen, maar gezien het belang van de continuïteit van onze investeringen in de energietransitie en gelijktijdig de wens om onze dividenduitkering te behouden, doen wij met klem een beroep op iedere aandeelhouder om te participeren voor (tenminste) het pro-rata deel in de voorgenomen reverse converteerbare hybride obligatielening.
- Voor vragen of opmerkingen kunt u via mail contact opnemen met
 - Walter Bien, walter.bien@alliander.com
 - Michiel Olij, michiel.olij@alliander.com

Bijlagen

alliander

Bedrijfsprofiel Alliander

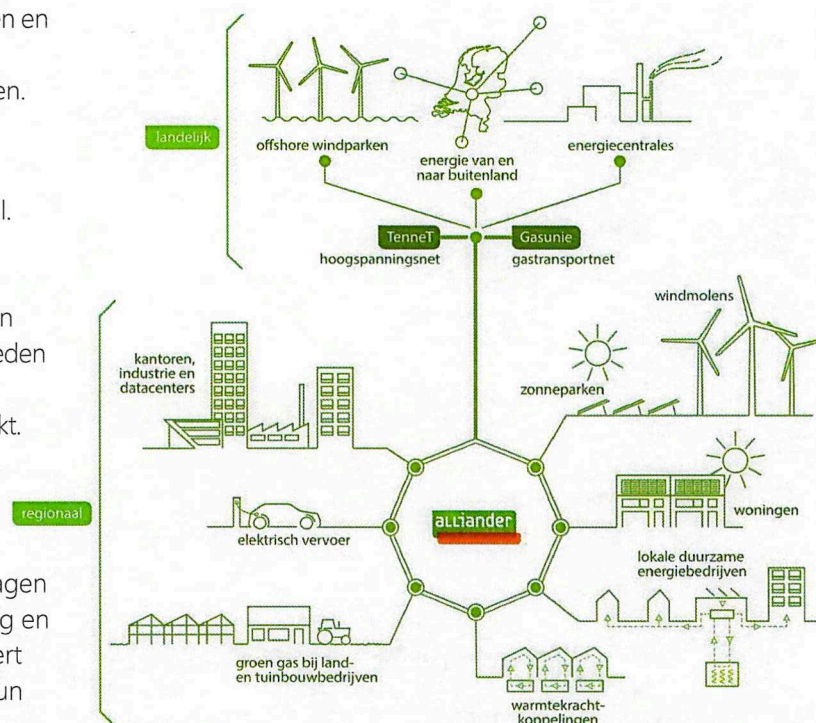

Bedrijfsprofiel Alliander

Onze rol in de energieketen

alliander

- Alliander N.V. is een netwerkbedrijf dat bestaat uit een groep bedrijven met ongeveer 7.000 medewerkers. Samen staan we voor hoogwaardige kennis van het energienet. We investeren in de ontwikkeling van het energienet en verkennen en realiseren innovatieve oplossingen. Met onze stakeholders overleggen we over toekomstplannen en dragen we oplossingen aan voor complexe vraagstukken op het gebied van de energietransitie. Dit doen we vanuit het maatschappelijk belang om energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden.
- Netbeheerder Liander, onderdeel van Alliander, heeft de wettelijke taak de gas- en elektriciteitsnetwerken te beheren en te ontwikkelen. We staan 24/7 klaar om storingen te verhelpen, want zonder energie staat alles stil. Energie die wij distribueren, komt onder meer uit energiecentrales, windparken en import via de landelijke elektriciteits- en gasnetten van respectievelijk TenneT en Gasunie. Liander werkt samen met veel partijen in de energiesector en organisaties die willen innoveren op het gebied van energie. De netbeheerder zorgt voor een juiste data-uitwisseling met onder andere leveranciers in de huidige energiemarkt en werkt samen met overheden rondom vraagstukken over de warmtetransitie. Daarnaast helpen we organisaties bij innovaties met onze datadiensten en we werken samen aan ontwikkeling van de vraag- en aanbodgestuurde flexibele energiemarkt. Daarnaast leveren steeds meer consumenten en bedrijven energie die ze zelf produceren terug aan onze energienetten. Hierdoor ontstaat een wisselwerking en verwevenheid tussen vraag en aanbod van energie.
- Andere onderdelen van ons netwerkbedrijf faciliteren actief markten met producten en diensten die bijdragen aan een toekomstbestendig energienet. We bouwen en onderhouden de infrastructuur en managen vraag en aanbod van energie. We maken inzichtelijk wie, wanneer, waar en in welke hoeveelheid energie produceert of verbruikt. Als onafhankelijke partij geven wij klanten inzichten die hen helpen bij de ontwikkeling van hun energievoorziening. Wij laten de mogelijkheden van het energienet zien en zijn duidelijk over de maatschappelijke kosten die verschillende keuzes met zich meebrengen.

Bedrijfsprofiel Alliander

Alliander bestaat uit een groep bedrijven waarvan Liander de grootste is

Onze bedrijven

Liander

- Netbeheerder Liander beheert en ontwikkelt het energienet in haar werkgebied. De netbeheerder heeft de maatschappelijke taak miljoenen consumenten en bedrijven dagelijks van gas en elektriciteit te voorzien. Liander omvat ruim 90% van de omzet van de Alliander groep.

Kenter

- Kenter is een dienstverlener op het gebied van energievoorzieningen, meetdiensten en laadoplossingen. Kenter plaatst onder meer transformatoren, meters, levert meetdata en geeft inzicht in energieverbruik met online (verbruiks)analyses.

Telecomcluster Alliander

- Alliander Telecom levert telecommunicatie voor besturing en beveiliging van kritische infrastructuur (zoals de energienetwerken). Utility Connect biedt draadloze datacommunicatie aan voor o.a. slimme meters. TRenT levert glasvezeldiensten in Oost-Nederland. 450connect exploiteert een draadloos communicatienetwerk voor kritische infrastructuur, door nauwe samenwerking met de Duitse netwerksector.

Firan

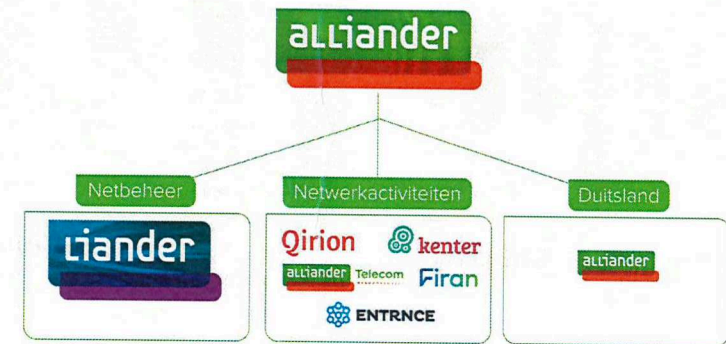
- Firan ontwikkelt, realiseert en exploiteert netten voor o.a. warmte en koude, zonnestroom, windenergie en CO₂. Samen met publieke en private partners werkt Firan aan de energietransitie voor gebouwen, gebieden en gemeenten.

ENTRANCE

- ENTRANCE heeft een digitaal handelsplatform ontwikkelt waar zij alle mogelijke energietransacties tussen leveranciers en gebruikers in de energiemarkt faciliteert.

19

Hoe wij georganiseerd zijn

Alliander AG (Duitsland)

- Alliander AG is met name op kleinere schaal actief in Noordrijn-Westfalen en Berlijn waar zij elektriciteits- en gasnetten, openbare verlichting en verkeerslichten beheert.

Qirion

- Qirion onderhoudt het hoog- en middenspanningsnet in een deel van Nederland en creëert duurzame en innovatieve oplossingen voor nieuwe en bestaande energienetten.

Overige dochterondernemingen

- Overige activiteiten waaronder bodemonderzoek, grondwerk en uitvoering en Smart Grid technologie worden verricht door respectievelijk Qterra, Stam & Co en Locamation.

Bedrijfsprofiel Alliander

2020 in cijfers

Kerncijfers

Netto-omzet

2,0 € miljard

1,9 € miljard in 2019

Balanstotaal

9,4 € miljard

8,8 € miljard in 2019

Resultaat

224 € miljoen

253 € miljoen in 2019

Investerings materiële vaste activa

890 € miljoen

834 € miljoen in 2019

Aantal kantaansluitingen

5,8 miljoen

5,8 miljoen in 2019

Aantal eigen medewerkers

5.881 fte

5.703 fte in 2019

Uitvalduur elektriciteit

23,2 minuten

21,9 minuten in 2019

Lost Time Injury Frequency

1,8

2,1 in 2019

Omvang netwerk elektriciteit

92.000 km

91.000 km in 2019

Omvang netwerk gas

42.000 km

42.000 km in 2019

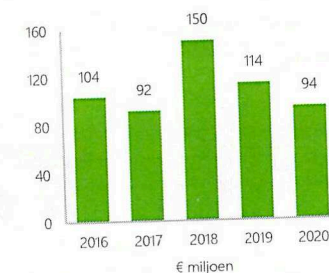

Bruto investeringen

- Elektriciteit gereguleerd
- Gas gereguleerd
- Meetinrichtingen
- Gebouwen, ICT etc.

Dividend

A graphic of a network with nodes and connecting lines, transitioning from blue at the top to orange in the middle, overlaid on a background of a city street at night.

Groei Alliander door energietransitie

Groei Alliander door energietransitie

CO₂ reductie is de kern van het klimaatakkoord en heeft grote invloed op de elektriciteitssector

allander

Drijvers

P2H

57,2 Mton¹

Industrie

- 2030: 21.5 Mton CO₂ reductie
- 2050: Nagenoeg emissievrije industrie

45,2 Mton¹

Elektriciteit
opwekking

- 2030: 32.8 Mton CO₂ reductie
- 2050: Emissievrije productie

35,6 Mton¹

Verkeer en
vervoer

- 2030: 10.6 Mton CO₂ reductie
- 2050: Emissievrij verkeer

26,9 Mton¹

Landbouw

- 2030: 4.7 Mton CO₂ reductie
- 2050: Balans tussen opslag & productie van hernieuwbare energie/ biomassa en emissie van onvermijdbare uitstoot

24,4 Mton¹

Gebouwde omgeving

- 2030: 9.1 Mton CO₂ reductie
- 2050: Alle woningen en gebouwen goed geïsoleerd, duurzaam verwarmd en voorzien van schone elektriciteit

Maatregelen

- Nationale CO₂ heffing i.c.m. verlaging Europese emissierechten
- Waterstof als energiedrager voor procesindustrie (tot 600° C)
- Verplicht stellen van CO₂ beperkende maatregelen met maximaal 5 jaar terugverdientijd

- Opschalen hernieuwbare elektriciteitsopwekking met 84 TWh in 2030
- Focus op wind op zee
- Afbouw kolencentrales tot 2030

- Inzet op 100% aandeel van elektrische auto's in nieuwverkoop na 2030
- Verlagen van zakelijke (auto)kilometers met 8 miljard in 2030

- Elektrisch verwarmen kassen en gebruik restwarmte
- Verduurzamen veehouderij (precisiebemesting, kunstmest vervanging)
- Inrichten van land en wateroppervlak op CO₂ vastlegging en gebruik

- Verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen in 2030
- Jaarlijks verduurzamen van 50.000 woningen en gebouwen vanaf 2021 en 200.000 per 2030 d.m.v. aardgasvrije nieuwbouw, subsidiëren van verduurzaming huidige woning

¹Mton CO₂ equivalent uitstoot in 2018.

Bronnen: Strategy & PwC, Klimaatakkoord, IPCC

Groei Alliander door energietransitie

alliander

De energietransitie vereist dat er de komende jaren sterk geïnvesteerd moeten worden in de energie-infrastructuur in Nederland

(Inter)nationale klimaatdoelen

Op 1 januari 2020 is de Klimaatwet ingegaan, waarin de CO₂ doelstellingen van 49% reductie in 2030 en 95% in 2050 zijn vastgelegd. De Europese Klimaatwet scherpt deze doelstellingen verder aan.

De energietransitie vereist dat de gehele energie-infrastructuur in Nederland de komende jaren verzaamd wordt, omdat de elektriciteitsvraag in 2050 verdubbeld is. Onze grootste uitdaging is ervoor te zorgen dat de energie-infrastructuur hiervoor op tijd klaar is.

Consequenties voor de netbeheerders

1 Verzwaren van het net

2 Aanleg nieuwe infrastructuur

3 Nieuwe aansluitingen

Nieuwe vereisten aan de elektriciteits- en gasnetten

Elektriciteitsverbruik neemt toe

- Sterk toenemende vraag door elektrificatie
- Opkomst van datacenters

Systeem wordt meer decentraal

- Hogere peakload en een 'tweerichtingsverkeer' in alle netvlakken
- Balancing meer in regionale netten

Hernieuwbare energie is niet stuurbaar

- Belangrijke rol biomassa/biogas en waterstof richting 2050
- Relatief veel geïnstalleerd vermogen nodig per eenheid opwek

Wind op Zee zal aangesloten worden

- Realisatie beide fases Wind op Zee richting 2030
- TenneT wettelijk verplicht tot aanleg net op zee
- Investerings op land door TenneT

Hogere volatiliteit in het dagprofiel

- Meer weersafhankelijk door opwek achter de meter
- Toename volatiliteit door toename elektrisch vervoer
- Sturing op moment en hoogte van elektriciteitsverbruik

Bron: Strategy & PwC

Groei Alliander door energietransitie

Door de investeringen in de energie infrastructuur zal de kapitaalbehoefte van de sector en Alliander de komende 20 jaar sterk toenemen

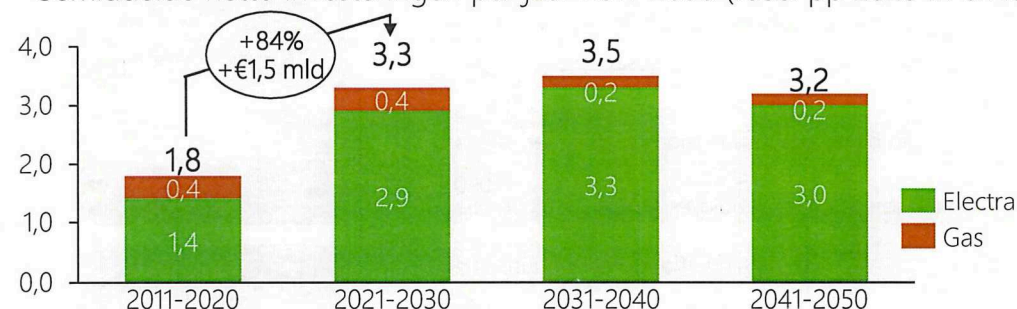
alliander

Investerings

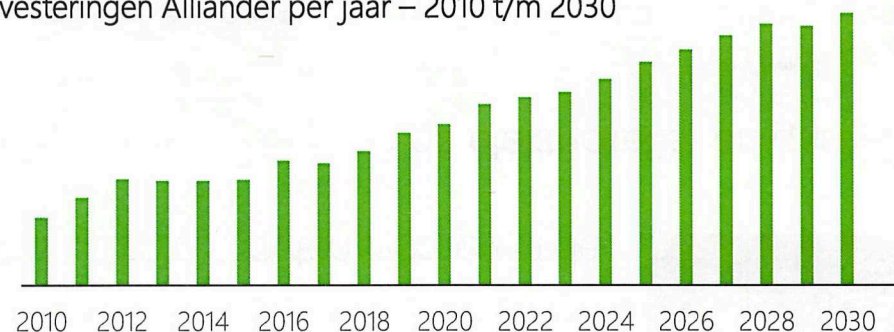
- TenneT, Alliander, Enexis en Stedin zullen per jaar gezamenlijk gemiddeld €1,5 miljard extra gaan investeren – een verdubbeling ten op zichte van het recente gemiddelde investeringsniveau. Gezamenlijk moeten zij € 102 miljard investeren in het elektriciteitsnet en de regionale gasnetten.
- Door de benodigde investeringen in het hoogspanningsnet alsmede het net op zee, is de verwachting dat de kosten die TenneT doorberekent aan Regionale Netbeheerders ("RNB's") ook zullen stijgen
- De investeringen van Alliander zijn sinds 2018 aan het stijgen. Deze stijging zal de komende jaren versneld worden ingegeven door de energietransitie. De investeringen voor Alliander – voor de periode 2019-2030 – zullen gemiddeld €1,2 miljard per jaar bedragen
- Op de lange termijn (na 2030) neemt de onzekerheid over de benodigde investeringen toe, maar de verwachting is niet dat de investeringen zullen dalen
- De verhoogde investeringen zullen primair gefinancierd worden met vreemd vermogen. Dit is echter alleen mogelijk indien er tevens nieuw eigen vermogen beschikbaar wordt gesteld, waarmee de rating en voor Alliander belangrijke ratio's in stand gehouden kunnen worden.

Investerings TenneT, Alliander, Enexis en Stedin

Gemiddelde netto investeringen per jaar 2011-2050 (reëel pp 2020 in €mld)¹

Investerings Alliander per jaar – 2010 t/m 2030

¹Netto getallen zijn investeringen minus klantbijdragen, exclusief prijseffect, exclusief meters, exclusief GTS
Bronnen: Rapport Fier, Liander, Enexis, Stedin, TenneT

Groei Alliander door energietransitie

We werken nauw samen met onze stakeholders om de doelstellingen te realiseren

Werkpakket Alliander

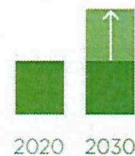

Zonneparken, datacenters en andere snel ontwikkelende energie-intensieve sectoren vragen steeds meer energie.

De energietransitie vraagt om intensieve samenwerking tussen gemeenten, provincies, netbeheerders en andere partners binnen en buiten de energiesector.

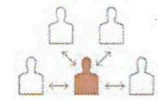
Capaciteitstoename

Als netbeheerder staat Liander voor de opdracht om de capaciteit van het elektriciteitsnet op een groot aantal plekken minstens te hebben verdubbeld in 2030.

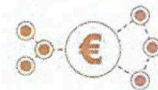

Onze focus

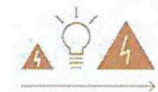
Om de afspraken uit het Klimaatakkoord waar te maken, hebben we als maatschappij een enorme hoeveelheid werk te verzetten in het komende decennium. Als netbeheerder bereiden we ons zo voor:

We zetten in op een integraal transitieplan samen met stakeholders. In essentie herontwerpen we als maatschappij het gehele energiesysteem

We investeren proactief in ons netwerk op basis van regionale energiestrategieën, klantcontacten en systeemstudies

We vergroten productiviteit en efficiency en richten ons op innovatie, standaardisatie en het inzetten van tijdelijke concepten

Het nog optimaler benutten van het bestaande net om de maatschappelijke kosten zo laag mogelijk te houden

Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Friesland

alliander

Friesland

- Voor de komende tijd wordt ingezet op investeringen in de diverse onder- en regelstations en het versterken van het distributienet met grote 20 kV-ringen, om te voldoen aan de verwachte capaciteitsvraag als gevolg van zonopwek en de industrievraag.
- Als eerste worden belangrijke stations in het zuidelijke deel van Friesland (Wolvega en Oosterwolde) en het noordoostelijke deel (Dokkum – Holwerd – Ameland) verzwakt en wordt op veel plaatsen het middenspanningsnet versterkt om transportbeperkingen op te lossen en een toekomstbestendig net te maken. Daarna worden de stations Lemmer en Bergum beiden uitgebreid met nieuwe 110/20 kV-transformatoren van 80 MVA.
- Daarnaast wordt een nieuw onderstation bij Bolsward gebouwd, dat ook ingezet wordt om de groei in duurzame energie in het zuidwesten van de provincie op te vangen. Tevens worden verdere plannen met TenneT gemaakt voor een geheel nieuw onderstation nabij Leeuwarden om verdere toekomstige groei op te vangen.
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Friesland (en Noordoostpolder) dat van de zeventig stations circa veertig stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om circa dertig nieuwe stations te stichten en er circa veertig uit te breiden. Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

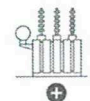
Wij investeren de komende tijd in diverse onder- en regelstations en in het versterken van het distributienet met grote 20 kV-ringen. Op deze manier kunnen we beter voldoen aan de verwachte capaciteitsvraag.

We versterken het middenspanningsnet op veel plaatsen om transportbeperkingen op te lossen en te zorgen voor een toekomstbestendig energienet.

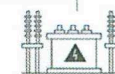
We plannen de bouw van een nieuw onderstation om toekomstige groei op te vangen.

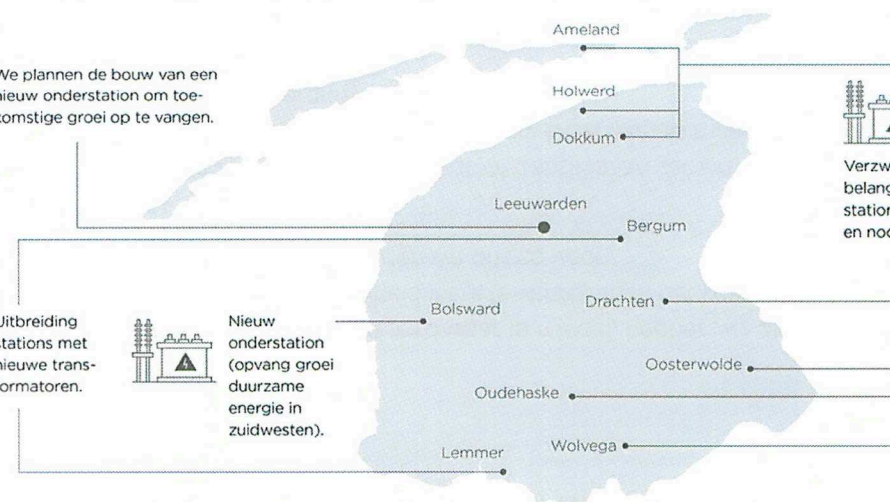
Uitbreiding stations met nieuwe transformatoren.

Nieuw onderstation (opvang groei duurzame energie in zuidwesten).

Verzwaren van belangrijke stations in zuiden en noordoosten.

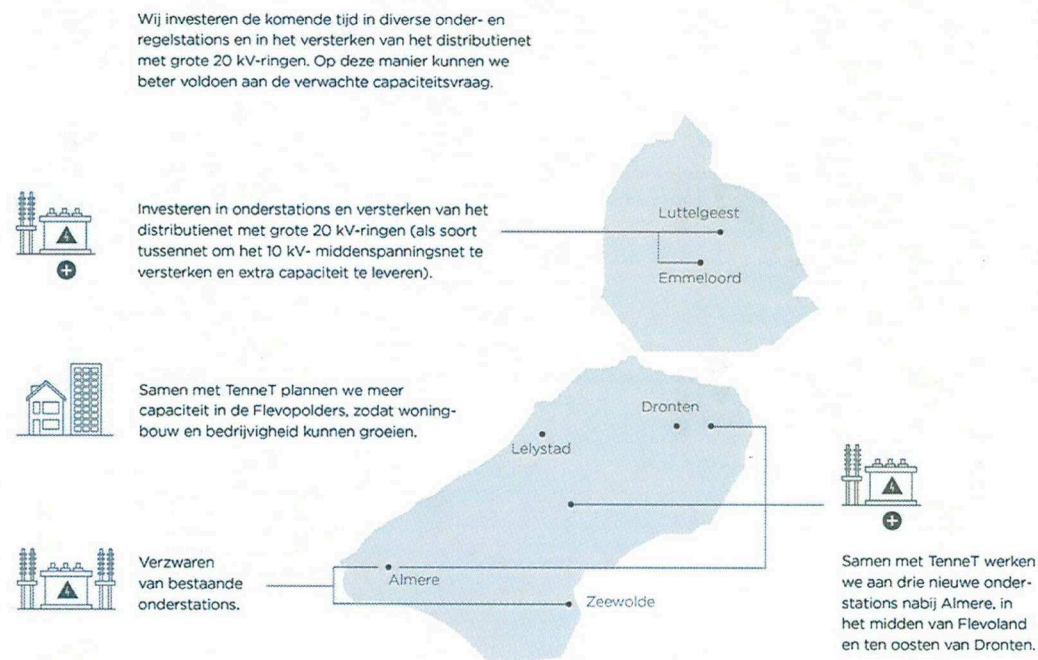
Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Flevoland

Flevoland

alliander

- Om de knelpunten het hoofd te bieden investeert Liander in de Noordoostpolder in de onderstations Emmeloord en Luttelgeest en het versterken van het distributienet met grote 20 kV-ringen. Deze 20 kV-ringen worden als het ware een tussennet om het 10 kV- middenspanningsnet te versterken en extra capaciteit te leveren.
- In de Flevopolder worden bestaande onderstations uitgebreid (onder andere Dronten, Lelystad, Zeewolde en Almere) en wordt samen met TenneT gewerkt aan drie nieuwe onderstations (nabij Almere, in het midden van de polder en ten oosten van Dronten).
- De verzwaringen van de onderstations Dronten, Lelystad in het oosten van de Flevopolder zijn voornamelijk voor duurzame opwek. Daarnaast worden binnen de planperiode twee nieuwe onderstations gebouwd (in het midden van de polder en ten oosten van Dronten) voor het aansluiten van duurzame opwek.
- Het onderstation Zeewolde wordt verzaamd. Enerzijds zien we een grote vraag voor wat betreft duurzame opwek en anderzijds de komst van datacentra. Ook de verdere ontwikkeling van de woningbouw in Oosterwold en bedrijventerrein Stichtsekan worden hiermee gefaciliteerd. Een nieuw te realiseren onderstation Almere is voornamelijk bedoeld voor de stad Almere. Om verdere groei in het oosten van Almere voor zowel woningbouw als ook bedrijvigheid mogelijk te maken wordt met TenneT samen de planvorming opgestart voor een schaa sprong in de benodigde capaciteit in de westzijde van de Flevopolder
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Flevoland dat van de 38 stations circa 24 stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om circa vijf nieuwe stations te stichten en er circa twintig stations uit te breiden. Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

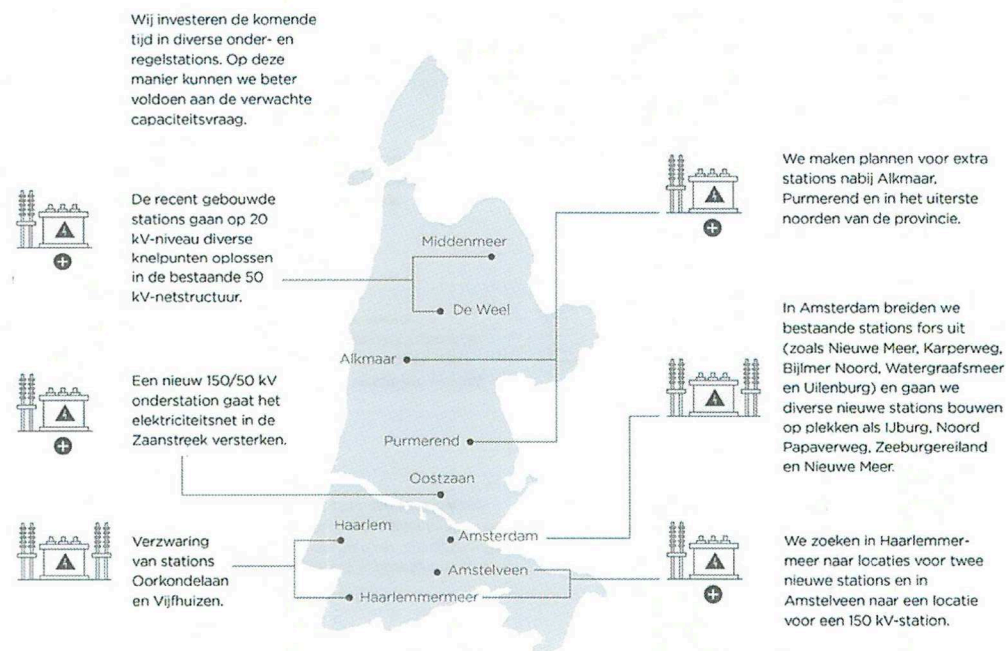
Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Noord-Holland

alliander

Noord-Holland

- In het noordelijke deel van Noord-Holland wordt geïnvesteerd in verzwaringen van diverse stations. De recent gestichte stations Middenmeer en De Weel gaan op 20 kV-niveau diverse knelpunten oplossen in de bestaande 50 kV-netstructuur. Daarnaast wordt een nieuw 150/50 kV onderstation bij Oostzaan gebouwd om het elektriciteitsnet in de Zaanstreek te versterken. Voor de verdere tijdshorizon worden nu ook al plannen gemaakt voor extra stations nabij Alkmaar en het uiterste noorden van de provincie. De noodzaak hiervoor en de geografische locatie zal vanuit de RES onderbouwd worden.
- In Amsterdam vindt een grote uitbreiding plaats van bestaande stations (zoals Nieuwe Meer, Karperweg, Bijlmer Noord, Watergraafsmeer en Uilenburg) en worden diverse nieuwe stations gebouwd op plekken als IJburg, Noord Papaverweg, Zeeburgereiland en Nieuwe Meer. Hiervoor werkt Liander nauw samen met de gemeente Amsterdam. Verder wordt in Haarlem gewerkt aan de verzwaring van station Oorkondelaan en in Haarlemmermeer aan station Vijfhuizen. Tevens wordt in Amstelveen met de gemeente ook naar een locatie voor een nieuw 150 kV-station gezocht om het bestaande elektriciteitsnet te uit te breiden voor de sterk toenemende vermogensvraag.
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Noord-Holland dat van de 46 stations circa dertig stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om minimaal tien nieuwe stations te stichten (oplopend tot circa 24) en er minimaal 25 uit te breiden (oplopend tot 32). Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Zuid-Holland

alliander

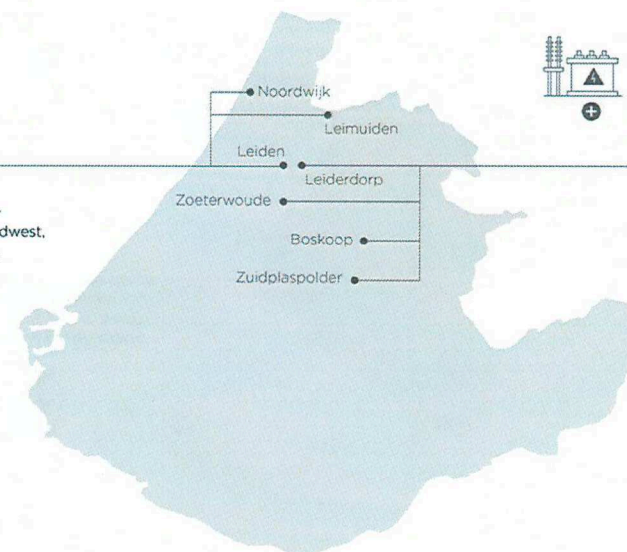
Zuid-Holland

- Liander dient veel van haar 50 kV-onderstations te versterken en nieuwe onderstations te bouwen om de huidige en toekomstige transportknooppunten het hoofd te bieden. Verzwaring van de onderstations Zoeterwoude, Leiden Zuidwest, Leiden Rijksuniversiteit, Leiderdorp, Noordwijk en Leimuiden staan op stapel, waarvoor in de komende jaren eerst de benodigde ruimte moet worden gevonden. Tevens wordt momenteel voortvarend gewerkt om het nieuwe onderstation Boskoop en de nieuwe invoedingspunten vanuit TenneT, Zuidplaspolder (samen met TenneT en Stedin) en Leiden Oost (samen met TenneT) tot stand te brengen.
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Zuid-Holland dat van de achttien stations circa vijf stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om circa tien nieuwe stations te stichten en er circa vijf uit te breiden. Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

We gaan veel van onze 50 kV-onderstations versterken en nieuwe onderstations bouwen om de huidige en toekomstige transportknooppunten het hoofd te bieden.

We gaan de onderstations Leiden Zuidwest, Universiteit Leiden, Noordwijk en Leimuiden verzwaken.

Omdat we voorzien dat extra capaciteit nodig is, werken we samen met TenneT hard aan nieuwe invoedpunten in de Zuidplaspolder (met Stedin) en Leiden Oost. Daarnaast werken we aan nieuwe onderstations in Boskoop, Zoeterwoude en Leiderdorp.

Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Gelderland

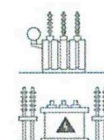
Gelderland

alliander

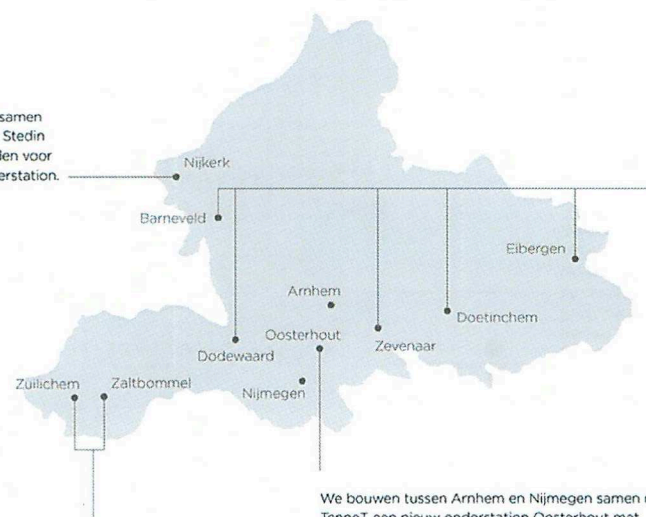
- Liander investeert op diverse plekken in verzwarende van stations. De stations Barneveld, Dodewaard, Zevenaar, Doetinchem en Eibergen zijn hier voorbeelden van. Zowel extra vermogen als ook aansluitmogelijkheden worden bijgeplaatst.
- De grotere projectgebieden zijn de Bommelerwaard en het knooppunt Arnhem - Nijmegen. In deze twee gebieden worden ook geheel nieuwe stations (in samenspraak met TenneT) gebouwd voor verdere versterking van het elektriciteitsnet.
- In de Bommelerwaard wordt onderstation Zaltbommel verder verzwakt met 150/20 kV en wordt een nieuw onderstation 150/20 kV gebouwd in Zuilichem. Daarna worden bijna alle onderliggende grotere verdeelstations versterkt om huidige en toekomstige knelpunten op te lossen.
- In het gebied tussen Arnhem en Nijmegen wordt enerzijds volop ingezet op grote logistieke oplossingen en anderzijds speelt de duurzame opwek en verduurzaming van woningbouw een grote rol. Om knelpunten het hoofd te bieden wordt samen met TenneT een nieuw onderstation Oosterhout gesticht met drie 150/20 kV-transformatoren van 80 MVA.
- Voor de verdere toekomst worden in de buurt van Nijkerk de mogelijkheden voor een nieuw onderstation samen met TenneT en Stedin verkend. De groei ten noorden en oosten van Amersfoort zal immers verder doorgaan gezien de gunstige ligging nabij de snelweg A1. Om deze groei beter te kunnen voorspellen zet Liander samen met de omgevingspartners in op de RES als instrument.
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Gelderland dat van de 39 stations circa 28 stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om circa vijftien nieuwe stations te stichten en er circa zeven uit te breiden. Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

We verkennen samen met TenneT en Stedin de mogelijkheden voor een nieuw onderstation.

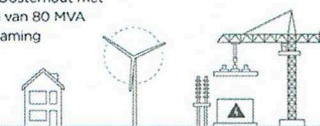

In de Bommelerwaard verzwaken we het onderstation Zaltbommel en bouwen we een nieuw onderstation Zuilichem 150/20 kV. Daarna versterken we onderliggende grotere verdeelstations om huidige en toekomstige knelpunten op te lossen.

We investeren op diverse plekken in de verzwaring van stations en plaatsen zowel extra vermogen als aansluitmogelijkheden bij.

We bouwen tussen Arnhem en Nijmegen samen met TenneT een nieuw onderstation Oosterhout met drie 150/20 kV-transformatoren van 80 MVA voor duurzame opwek, verduurzaming woningbouw en grote logistieke oplossingen.

Sectorregulering en financiering van de energietransitie

Sectorregulering en financiering van de energietransitie

De markt waarin Alliander actief is wordt gereguleerd door de ACM

Regulering in Nederland

Als netbeheerder heeft Alliander de wettelijke taak om consumenten en bedrijven dagelijks van gas en elektriciteit te voorzien. Dit moet tegen de voorwaarden die hun basis vinden in de Elektriciteitswet.

De regionale netbeheerders werken in een gereguleerde markt zonder directe concurrentie. Het is immers niet kostenefficiënt om meerdere netten naast elkaar aan te leggen. Gelet op de monopolistische marktstructuur houdt de Autoriteit Consument & Markt (ACM) toezicht.

De ACM is verantwoordelijk voor de regulering van de transmissiesysteembeheerders ("TSO's") en regionale netbeheerders van de elektriciteitsvoorziening en aardgasnetten in Nederland en doet dit middels 3 tot 5-jarige reguleringsperiodes.

Regulatorische doelen

- Netwerkbeheerders prikkelen om op een efficiënte manier te opereren
- Voorkomen dat netbeheerders tarieven doorbelasten boven het (efficiënte) kostenniveau
- Netwerkbeheerders een passend rendement op hun investeringen laten maken
- Optimale transportkwaliteit aanmoedigen (voor elektriciteits-RNB's)

Gereguleerde tarifiering en rendement

De ACM stelt de maximum transport- en aansluittarieven vast in de tarievenbesluiten. Deze tarieven worden zo vastgesteld dat de aanleg, het beheer en de exploitatie van de energienetten de economische kosten van de investeringen dekt.

De tarieven bestaan uit twee componenten: (i) de kapitaallasten en (ii) de operationele kosten.

- De kapitaallasten bestaan uit afschrijvingen en een vermogenskostenvergoeding voor de verschaffers van vreemd en eigen vermogen. De vermogenskostenvergoeding volgt uit het product van de gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet (WACC voor weighted average cost of capital) en de gereguleerde activawaarde (GAW).

- De operationele kosten zijn kosten voor personeel, inkoop van goederen, inkoopkosten bovenliggende netbeheerder en diensten die nodig zijn om de taken uit te voeren.

Toegestane inkomsten RNB's

Aan het begin van de reguleringsperiode bepaalt de ACM de GAW en de afschrijvingstermijnen voor verschillende activacategorieën. De afschrijvingen en de vermogenskostenvergoeding worden opgenomen in de maatstafregulering en landen in de tarieven van de netbeheerders. Gedurende de looptijd van de investeringen vindt vergoeding hierover plaats via de tarieven aan klanten, waardoor deze op lange termijn kostendekkend zijn. Bij groei zijn de uitgaven op korte termijn daardoor echter hoger dan de inkomsten.

Sector regulering en financiering van de energietransitie

Simultaan zetten 3 factoren uit de regulering druk op de netto kasstroom van de netbeheerders

alliander

Drie simultane effecten

- 1 Wanneer investeringen sterk stijgen, stijgen de inkomsten niet navenant en neemt de financieringsbehoefte toe op de middellange termijn
- 2 Wanneer de gereguleerde WACC daalt neemt de financieringsbehoefte verder toe
- 3 Inkomsten worden bepaald op basis van historische kosten, waardoor deze achterlopen bij toenemende kosten

Sectorregulering en financiering van de energietransitie

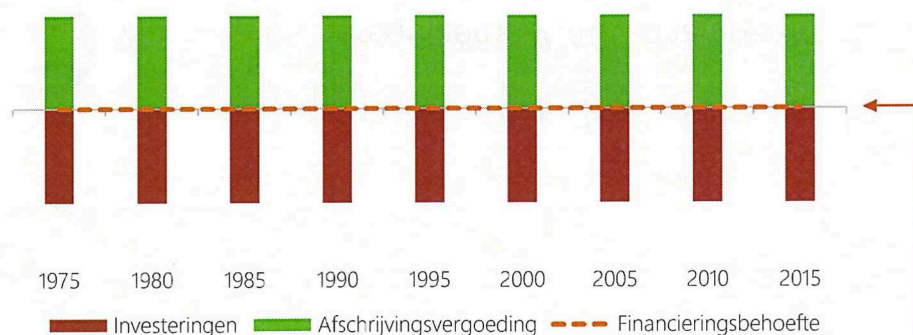
alliander

Factor 1: Wanneer investeringen sterk stijgen, stijgen de inkomsten niet navenant en neemt de financieringsbehoefte toe

Ideaalcomplex: stabiel patroon investeringen

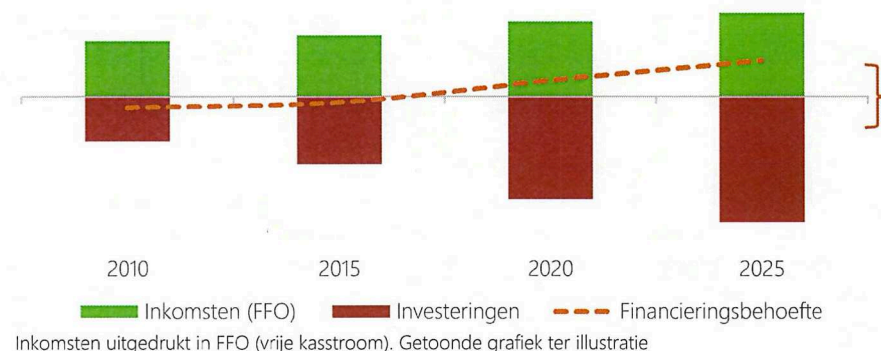
1

Energietransitie: blijvend hoge investeringen

- Inkomsten uit investeringen bestaan uit een vermogenskostenvergoeding plus een vergoeding gelijk aan de afschrijving.
- Bij een stabiel niveau van investeringen lopen de afschrijvingsvergoedingen op tot een niveau waarop ze de nieuwe investeringen volledig dekken. Dit noemen we een ideaalcomplex.

Bron: Strategy & PwC

De financieringsbehoefte zal toenemen door een combinatie van:

- Sterk toenemende investeringen;
- Een lange terugverdiensijd (~40 jaar), en;
- Lage rendementen.

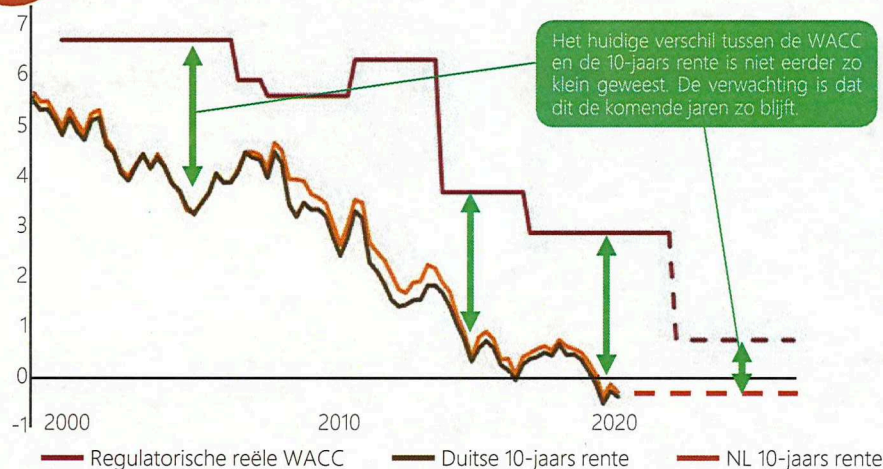
Als dit voor een lange periode zo blijft (energietransitie) zal de resulterende financieringsbehoefte blijven toenemen. Deze behoefte wordt ingevuld door het aantrekken van schuld (vreemd vermogen).

Sectorregulering en financiering van de energietransitie

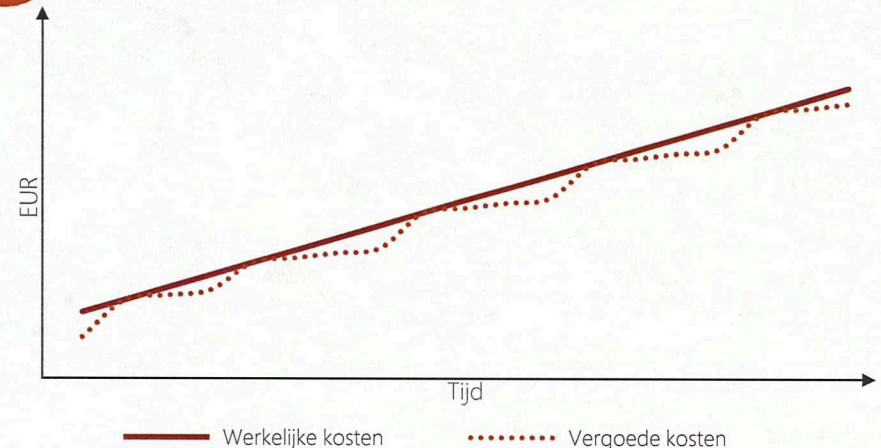
Factor 2 & 3: Een dalende WACC verlaagt de inkomsten. Kosten stijgen maar vergoeding vindt plaats op basis van (lagere) historische kosten

2 Dalende reële WACC en rente

- Een dalende rentestand heeft voordelen, namelijk dat het aantrekken van financiering goedkoper wordt. Echter, voor de regionale netbeheerders heeft het ook nadelen omdat de inkomsten (eg. het gereguleerde tarief en rendement) afnemen. De ACM kijkt daarbij naar de Duitse en Nederlandse rente.
- De ACM stelt deze vergoeding periodiek vast op basis van marktdata. De verwachting is dat voor de komende reguleringsperiode de kapitaalsvergoeding naar beneden wordt bijgesteld. Hierdoor nemen de inkomsten af en zal er dus ook minder beschikbare ruimte zijn voor het financieren van de energietransitie.

3 Stijgende kosten RNB

- De kosten die Alliander vergoed krijgt worden bepaald op basis van de gemiddelde historische gemaakte kosten van de netbeheerders.
- Wanneer de kosten een blijvende stijging laten zien, zullen de inkomsten voor de regionale netbeheerders permanent achterblijven, wat een grote impact heeft op het bedrijfsresultaat en daarmee ook op de kredietratio's van Alliander.
- Door het effect van de 'zaagtand' schommelt het beeld enigszins gedurende elke reguleringsperiode. Dit raakt direct het resultaat en daarmee ook de dividenden.

Financieel beleid Alliander

Financieel beleid Alliander

Bijgesteld financieel beleid past bij uitdaging van energietransitie

The logo for Alliander, featuring the word "alliander" in white lowercase letters on a green rectangular background with an orange horizontal bar below it.

Financieel beleid ondersteunt strategie Alliander

Het financieel beleid ondersteunt het algemene beleid en de strategie van Alliander. Het beleid richt zich op:

- 1) het te allen tijde beschikken over voldoende middelen om te kunnen voldoen aan de regulatorische en financiële verplichtingen van de onderneming,
- 2) een adequaat aandeelhouders rendement en
- 3) bescherming voor obligatiehouders en andere vreemd vermogen verschaffers, met behoud van financiële draagkracht, discipline, flexibiliteit om te groeien en te investeren in onze onderneming.

Het handhaven van een solide A rating* profiel is een belangrijk onderdeel van het beleid. Zo behoudt Alliander een goede uitgangspositie om tegen gunstige voorwaarden vreemd vermogen aan te trekken en om te kunnen groeien als onderneming. De belangrijkste ratio in het bepalen van de rating is de beschikbare operationele kasstromen ten opzichte van de schuldpositie (FFO/netto schuld).

* Rating agencies beoordelen bedrijven op hun financiële stabiliteit en de kans op tijdige betaling van aflossing en rente. De hoogst haalbare rating is AAA. Beneden BBB komt een bedrijf in de gevarenszone vanuit het perspectief van kredietverleners. Bij de door Alliander nagestreefde A rating zullen kredietverleners tegen gunstige voorwaarden geld ter beschikking stellen omdat de kans op rentebetaling en aflossing zeer groot is. De ACM gaat in haar tariefregulering ook uit van een A rating.

Energietransitie heeft geleid tot bijstellen beleid

Door ontwikkelingen vanuit de energietransitie staat met name deze FFO / netto schuld verhouding sterk onder druk:

- De energietransitie vraagt om forse investeringen, waardoor de schuldpositie in rap tempo oploopt. De beschikbare operationele kasstromen (FFO) nemen veel minder snel toe.
- Hierdoor daalt de FFO/netto schuld verhouding. Hoe lager deze ratio, hoe lager de rating en de kredietwaardigheid.
- Het vermogen om meer schuld aan te trekken komt daarmee in gevaar en de rentelasten stijgen.

Tegelijkertijd is er binnen de wens om een solide A rating profiel te handhaven ruimte voor een lagere ondergrens in het eigen beleid. Ook bij een FFO/netto schuld verhouding van ten minste 15% zal dit rating profiel behouden kunnen blijven. Derhalve is in mei 2021 in het financiële beleid de streefwaarde van 20% verlaagd naar 15%.

In de voorwaarden van de obligatielening is overeengekomen dat Alliander de lening kan converteren in aandelen als de FFO/netto schuld ratio structureel onder de 16% komt. Op deze manier wordt geborgd dat er tijdig kan worden ingegrepen indien de FFO/netto schuld ratio dichtbij 15% komt.

De volgende sheets gaan in op de belangrijkste kenmerken van het nieuwe beleid en bieden een toelichting op de wijzigingen.

Financieel beleid Alliander

Kenmerken van bijgesteld beleid en wijzigingen t.o.v. huidig beleid (I)

The logo for Alliander, featuring the word "alliander" in white lowercase letters on a green rectangular background with an orange horizontal bar below it.

Algemene uitgangspunten

- Zekerstellen van een adequate omvang van liquide middelen en gecommiteerde kredietfaciliteiten;
- Te allen tijde zeker stellen van toegang tot de kapitaalmarkt;
- Zekerstellen van een gebalanceerd aflossingsschema
- Handhaving van een buffer ten opzichte van reguleringscriteria conform Besluit Financieel Beheer Netbeheer (BFBN) waarbij Alliander niet de grens opzoekt;
- Centrale financiering van bedrijfsonderdelen* en centraal cash management;
- Schulden worden in principe op Alliander N.V. niveau aangetrokken
- Onderdeel van bedrijfsbeleid en strategie;
- Transparante berichtgeving;

De algemene uitgangspunten blijven ongewijzigd.

Financieel kader

- FFO/netto schuld verhouding $\geq 15\%$
- Rentedekking $\geq 3,5$
- Netto schuldratio $\leq 60\%$
- Solide A ratingprofiel
- Voldoen aan de regulatorische vereisten voor de netbeheerders (BFBN)

- Minimum FFO/netto schuld ratio is aangepast van 20% naar 15%. Het financieel beleid is en blijft gericht op behoud van een A rating profiel. Het bestaande minimum van 20% is echter strikter dan noodzakelijk voor het A rating profiel. De grens van 15% is meer in lijn met dit profiel en biedt daarmee meer financiële ruimte.

38 *) met betrekking tot financiering van non-core activiteiten, van entiteiten waarover Alliander geen 100% control heeft of in andere specifieke gevallen wordt door Treasury, na overleg met de Raad van Bestuur, andere financieringsvormen overwogen.

Financieel beleid Alliander

Kenmerken van bijgesteld beleid en wijzigingen t.o.v. huidig beleid (II)

Dividendbeleid

- Stabiel dividend
- Pay-out: 45% van de winst na belastingen, gecorrigeerd voor fair value mutaties, periodieke vergoedingen voor leningen die via het eigen vermogen worden verwerkt en bijzondere posten die niet hebben geleid tot kasstromen, tenzij investeringen of financiële criteria een hogere toevoeging aan de algemene reserves vereisen
- Solvabiliteit minimaal 30%

In het nieuwe beleid wordt verduidelijkt dat de periodieke vergoedingen voor leningen die onder International Financial Reporting Standards (IFRS) als eigen vermogen zijn geclassificeerd, gecorrigeerd worden op de dividendgrondslag. Dit doet recht aan preferente positie van de hybride schuldhouders t.o.v. de aandeelhouders.

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

De verschillende mogelijke financiële instrumenten zijn beoordeeld aan de hand van onderstaande randvoorwaarden en criteria

The logo for Alliander, featuring the word "alliander" in white lowercase letters on a green rectangular background with an orange horizontal bar below it.

Randvoorwaarden	Toelichting
Solide credit rating	Gelet op de regulatoire kapitaalvergoeding (vastgesteld door de ACM) streeft Alliander naar tenminste een A-rating.
Aandeelhoudersflexibiliteit	Het instrument moet de flexibiliteit bieden aan aandeelhouders om onafhankelijk van elkaar te besluiten om te participeren.
Criteria aan instrument	Toelichting (NB: er is geen verschillende zwaarte aan de verschillende criteria toegekend)
Effectiviteit	De mate waarin een instrument bijdraagt aan het versterken van het eigen vermogen en behoud van een A-rating. Dit verschilt per instrument, bepaalde instrumenten worden door de rating agencies deels als vreemd vermogen geclassificeerd (geen 100% weging als eigen vermogen).
Financiële flexibiliteit*	Flexibiliteit kan worden bereikt door trapsgewijs kapitaal aan te trekken, de mogelijkheid om schuld naar eigen vermogen te converteren en/of de mogelijkheid om de betaalverplichting (tijdelijk) uit te kunnen stellen.
Fiscale aftrekbaarheid**	In hoeverre komt de vergoeding op het financieel instrument in aanmerking voor een fiscale korting uit hoofde van renteaftrekbaarheid en overige fiscaal relevante aspecten met financiële gevolgen.
Kosten	(i) De hoogte van de verschuldigde vergoeding op het financiële instrument. (ii) De impact op de winst- en verliesrekening en de balans van Alliander.
Eenvoud	De instrumenten verschillen in complexiteit, uitvoerbaarheid, transparantie, in hoeverre overeenstemming nodig is tussen de aandeelhouders, juridische implicaties (e.g. statutenwijziging, onderhandse of notariële akte, goedkeuring AvA) en de transactiekosten gemoeid met het financiële instrument.
Aantrekkelijkheid voor de aandeelhouders***	De mate waarin het interessant is voor de aandeelhouder om te participeren in het instrument.

* Flexibiliteit geniet de voorkeur omdat hierdoor (ceteris paribus) minder beslag wordt gelegd op het vermogen van de aandeelhouders en daarmee wordt een hoger rendement (%) op geïnvesteerd vermogen gerealiseerd.

** Dit criterium is enkel van toepassing op instrumenten die een vreemd vermogen karakter hebben (en rente met zich meedragen).

*** Gedefinieerd als criterium maar inhoudelijk ter beoordeling gelaten door de aandeelhouders.

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

Een overzicht van de mogelijke financiële instrumenten die nader zijn uitgewerkt en onderzocht

alliander

A	Instrument	Beschrijving
A	Agiostaking	Eenvoudige vorm van onvoorwaardelijk kapitaal.
B	Gewone aandelen huidige klasse (nieuwe uitgifte)	Recht op zeggenschap en een aandeel in de winst in de vorm van dividend.
C	Gewone aandelen nieuwe klasse met beperking stemrecht (nieuwe uitgifte)	Geven de mogelijkheid om te differentiëren in winst en/of stemrecht t.o.v. bestaande gewone aandelen.
D	(Cumulatief) preferente aandelen	Recht op een vast dividend met voorrang op gewone aandelen.
E	Achtergestelde lening (of 'hybride lening')	Lening met een hogere rentecoupon op basis van het hogere risicoprofiel. Kan (deels) als eigen vermogen classificeren in de berekeningen van vermogensratio's bij rating agencies en (bank)convenanten.
F	Senior lening	Vaste of variabele rentecoupon met ('senior') leningsvoorwaarden en vooraf vastgestelde looptijd.
G	Reverse converteerbare obligatielening	Een lening met optie om te converteren naar aandelen leidend tot een (gelijktijdige) verhoging van het eigen vermogen en verlaging van vreemd vermogen.
	Inhouden dividend	Niet verder beoordeeld omdat dit als zeer onaantrekkelijk voor de aandeelhouders is beoordeeld en conform het financieel beleid van Alliander gestreefd wordt naar bestendige betaling van dividend

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

A: Agiostoring

alliander

Eenvoudige vorm van onvoorwaardelijk kapitaal. Uitvoerbaar op voorwaarde dat alle aandeelhouders pro rata participeren in de storting

Directe versterking van het eigen vermogen

Minder vreemd vermogen en daarmee in de toekomst een hoger dividend

Zeer eenvoudig qua uitvoering

Kan alleen plaatsvinden als alle aandeelhouders pro-rata hun aandelen belang mee doen

Geen extra vergoeding op de kapitaalstorting

Sterk, maar eenmalig signaal naar de kapitaalmarkt

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

B: Gewone aandelen huidige klasse (nieuwe uitgifte)

alliander

Deze variant zorgt voor een permanente aanvulling van het eigen vermogen.

Directe versterking van het eigen vermogen

Minder vreemd vermogen en daarmee in de toekomst een hoger dividend

Sterk maar eenmalig signaal naar de markt door commitment aandeelhouders

Notariële akte(n) van uitgifte vereist

Waardering nodig. Indien niet alle aandeelhouders pro rata participeren in de nieuwe uitgifte beperkte wijziging van zeggenschapsverhoudingen.

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

C: Gewone aandelen nieuwe klasse met beperking stemrecht (nieuwe uitgifte)

Deze variant zorgt voor een permanente aanvulling van het eigen vermogen waarbij differentiatie mogelijk is tussen economische rechten en zeggenschap.

Directe versterking van het eigen vermogen

Minder vreemd vermogen en daarmee in de toekomst een hoger dividend

Bij toetreding van nieuwe aandeelhouders verbreding van de aandeelhoudersbasis (pluspunt voor rating agencies)

Sterk maar eenmalig signaal naar de markt door commitment aandeelhouders

Notariële akte(n) van uitgifte vereist

Waardering nodig indien niet alle aandeelhouders pro rata participeren in de nieuwe uitgifte

Statutenwijziging vereist

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

D: (Cumulatief) preferente aandelen

alliander

Deze vorm van financiële instrumenten geeft een vast rendement aan aandeelhouders en hebben structuur eigenschappen op basis waarvan kredietbeoordelaars ze (gedeeltelijk) meetellen als eigen vermogen.

Wordt niet a priori als 100% eigen vermogen beschouwd en hierdoor is meer kapitaal nodig om dezelfde rating te bewerkstelligen

Minder vreemd vermogen en daarmee in de toekomst een hoger dividend

Nieuwe klasse aandelen kan als klasse worden ingetrokken met terugbetaling (kapitaal-verminderingprocedure)

Sterk maar eenmalig signaal naar de markt door commitment aandeelhouders

Notariële akte(n) van uitgifte vereist

Aanvullende laag in vermogensstructuur, derhalve verhoging van complexiteit met subjectieve pricing

Statutenwijziging vereist

Leidt tot structurele ongelijkheid c.q. prioriteit voor bepaalde aandeelhouders

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

E: Achtergestelde lening (of 'hybride lening')

alliander

Deze lening heeft karakteristieken van zowel vreemd- als eigen vermogen. Deze dient wel te voldoen aan voorwaarden als (i) achtergesteldheid (ii) (zeer) lange looptijd en (iii) uitstelmogelijkheden ten aanzien van rente- en aflosverplichtingen. Dit type lening is verhoudingsgewijs duur en kan ook van de kapitaalmarkt worden aangetrokken.

- + Telt doorgaans voor 25-75% mee als eigen vermogen afhankelijk van de voorwaarden
- + Optie uitstel rente en aflossing (bij niet perpetual)
- + Rente aftrekbaar onder voorwaarden (waaronder niet winstafhankelijk gestructureerd)
- + Kan ook via de kapitaalmarkt bij derden worden aangetrokken
- Er is meer kapitaal nodig om dezelfde ratingimpact te bewerkstelligen
- Eigen vermogen weging door rating agencies vermindert in de loop van de tijd richting de einddatum
- Hogere rente dan gewone (senior) lening

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

F: Senior lening

alliander

Senior lening heeft een lage rentevergoeding maar telt niet mee als eigen vermogen en dus geen verbetering van de kapitaalstructuur. Dit type vermogen zal logischerwijs uit de reguliere kapitaalmarkt worden gehaald.

Rente fiscaal aftrekbaar

Veruit de voordeligste manier van financieren gezien zeer lage rente standen

Pricing en voorwaarden zijn objectief vast te stellen op basis van vergelijkbare transacties in de markt

Geen versterking van het eigen vermogen

A-rating blijft bij toenemende behoefte aan financiering niet behouden

Beperkingen vanuit bankconvenanten en eisen ACM op gebied van solvabiliteit

Vervroegde aflossing normaliter alleen met betalen van boeterente

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

G Reverse converteerbare obligatielening

alliander

Een lening met optie om te converteren naar aandelen leidend tot een (gelijktijdige) verhoging van het eigen vermogen en verlaging van vreemd vermogen. Kan tot conversie veel kenmerken delen met die van een achtergestelde lening. Bij een conversierecht voor Alliander als leningnemer is sprake van een 'reverse convertible'.

	Rente tot aan conversie fiscaal aftrekbaar		Complexer instrument door optie-element, derhalve meer afstemming nodig met aandeelhouders en rating agencies en fiscus
	Telt tot aan conversie voor een deel mee als eigen vermogen (veelal 50%)		Indien conversie niet plaatsvindt vervalt na verloop van tijd de gedeeltelijke behandeling als eigen vermogen
	Optie geeft flexibiliteit aan Alliander om schuld te verlagen op gewenste timing		Voor Alliander relatief duur instrument
	Relatief hoge rente vergoeding door conversierecht van Alliander en illiquiditeit		
	Sterk signaal aan de markt		

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

Na een zorgvuldig totstandkomingsproces is gekozen voor de reverse converteerbare hybride obligatielening

alliander

Analyse financiële instrumenten

Gegeven de randvoorwaarden met betrekking tot het behoud van een solide credit rating en de gewenste aandeelhoudersflexibiliteit is in samenspraak met de aandeelhouders gekozen voor de reverse convertible hybride obligatielening als voorkeursinstrument.

Reverse converteerbare hybride obligatielening

Deze optie combineert de voor- en nadelen van een hybride lening met die van een reverse converteerbare lening. Het instrument is **effectief** vanwege de conversieoptie voor Alliander naar aandelen (wanneer nodig) en het **vaste rendement voor participerende aandeelhouders** tot het moment van conversie. Bovendien is de rente onder voorwaarden **fiscaal aftrekbaar** voor Alliander. Gegeven de onzekerheid omtrent de timing en omvang van het benodigde kapitaal is flexibiliteit (het kunnen terugbetalen en/of converteren van de lening) van groot belang.

Kenmerken

- ▶ Een achtergestelde lening met een lange looptijd
- ▶ Vaste rentecoupon
- ▶ Mogelijkheid om rentebetalingen uit te stellen. Uitgestelde betalingen zijn te allen tijden betaalbaar, ook als Alliander dividenden uitkeert of andere betalingen doet onder soortgelijke instrumenten
- ▶ Met optie voor Alliander om (o.b.v. objectieve triggers) de lening om te zetten in aandelen: eigen vermogen vergroten én schuld verlagen zonder aanvullend kapitaal op te halen.
- ▶ Indien de optie niet tussentijds wordt uitgeoefend, bestaat naar keuze van Alliander aan het einde van de looptijd en bij renteherziening de mogelijkheid van aflossing van de hoofdsom.

alliander

Kenmerken van voorkeursinstrument

Kenmerken van voorkeursinstrument

Kenmerken van de reverse converteerbare hybride obligatielening

alliander

Beknpte kenmerken

Type lening	Reverse converteerbare hybride obligatielening
Leningverstrekkers	Aandeelhouders van Alliander
Hoofdsom	€ 600 miljoen
Looptijd	60 jaar, tenzij eerder afgelost of geconverteerd
Rentevaste periode	Tarief wordt elke 10 jaar vastgezet
Rentevergoeding	Twee werkdagen voor de transactiedatum zal het tarief worden vastgesteld op basis van de basisrente en afgesproken risico-opslag, waarbij de totale rente niet lager dan 0% kan zijn. Afgesproken rente is 1,975% boven 10-year swap rate.
Renteherziening	Voor het eerst in 2031, daarna elke 10 jaar
Cumulatieve rentebetalingen	Er is mogelijkheid tot uitstel rentebetaling, maar rente blijft altijd betaalbaar
Mogelijke aflossing	Door Alliander bij elke renteherziening of eerder onder bepaalde voorwaarden
Conversie	Onder voorwaarden kan de lening door Alliander worden geconverteerd naar aandelen op basis van een waardering van het aandeel op het moment van de conversie
Uitgifte	15 december 2021

Zie ook de volgende pagina en de bijgevoegde leningsdocumentatie (BIJLAGE 2A, 2B en 2C)

Kenmerken van voorkeursinstrument

Reverse converteerbare hybride obligatielening

alliander

Overige voorwaarden

- Optionele aflossing en Aflossing bij Speciale Gebeurtenissen:
 - Verlies aftrekbaarheid rente, verlies 50% eigen vermogen toekenning door kredietbeoordelaars en als Alliander reeds 80% van de lening heeft teruggekocht.
- Substitutie of Aanpassing in plaats van een Aflossing bij Speciale Gebeurtenissen¹
- De overige clausules in de lening zijn standaard clausules voor hybride instrumenten, behalve de conversiemogelijkheid
- De lening is overdraagbaar tussen aandeelhouders, tenzij de overdracht wijzigingen in de zeggenschap tot gevolg heeft
- De renteopslag is marktconform vastgesteld, zie volgende pagina

Conversie van de hybride obligatielening

- Alliander heeft de mogelijkheid om de lening geheel of gedeeltelijk te converteren in aandelen. Dit recht ontstaat wanneer:
 - Alliander een lagere credit rating krijgt dan A (S&P) of A2 (Moody's)
 - Kredietbeoordelaars aankondigen dat de rating naar verwachting op korte termijn onder de A/A2 (creditwatch) zal worden aangepast
 - De FFO/Netto schuld structureel onder 16% komt
 - De gedelegeerde bevoegdheid tot uitgifte van aandelen aan het bestuur van Alliander ongeldig is verklaard, wordt ingetrokken of een resterende geldigheid van 3 maanden of minder heeft.

¹Standaard clausules voor een hybride instrument

Kenmerken van voorkeursinstrument

Indicatieve rente

alliander

Toelichting

- Door de interne benchmark methode te combineren met de beschikbare marktdata van de externe benchmark methode kan een prijspunt bepaald worden voor een nieuwe, achtergestelde, hybride lening met een eerste call datum over 10 jaar.
- 1** De actuele spread boven de swap rate van de huidige hybride lening van Alliander bedraagt circa 0,95% op grond van de huidige single A issue rating. Dit is circa 59 basispunten goedkoper dan vergelijkbare instrumenten met BBB- rating in de markt.
- 2** De opslag (zonder conversiepremie) in de markt voor 10 jaar is berekend op circa 2,13%. Gecorrigeerd voor het ratingvoordeel voor Alliander van 59 basispunten bedraagt de opslag indicatief 1,55%.
- 3** De opslag voor het conversie recht (optie element) in de lening is (kwalitatief) bepaald op 20 basispunten op grond van de gewenste triggers voor het conversierecht voor Alliander.
- 4** De illiquiditeitsopslag voor verminderde handelbaarheid van de lening is (kwalitatief) bepaald op 22,5 basispunten. De marktconforme opslag bedraagt daarmee in totaal 1,975%

Prijsbepaling 10-jaars indicatieve rente hybride lening Alliander

Rente opbouw	
10-jaars opslag op basis van (BBB-) regressie-analyse	2,13%
1 Ratingvoordeel	(0,59%)
2 Indicatieve marktconforme opslag (10 jaar)	1,55%
3 Opslag voor het conversierecht	0,20%
4 Illiquiditeitspremie	0,225%
Indicatieve gefixeerde all-in spread	1,975%
10-jaars swap rate per 17/5/21	0,14%
Indicatieve all-in rente converteerbare hybride lening	2,115%

Op basis van een actuele 10-jaars swap rate van 0,14% per 17/5/21 bedraagt de indicatieve rente in totaal 2,115% voor Alliander. Swap rate wordt bij het aangaan van de lening definitief vastgesteld op basis van openbare noteringen en kan in december 2021 hoger of lager staan. De opslag van 1,975% staat vast.

Kermerken van het voorkeursinstrument

Procedure in geval van conversie

De lening kan onder bepaalde objectieve omstandigheden worden geconverteerd in gewone aandelen. Deze omstandigheden zijn:

- (i) een rating downgrade,
- (ii) een credit watch of
- (iii) een structurele daling van de FFO/Netto schuld ratio onder de 16%.

In deze situaties heeft Alliander het recht een bedrag van minimaal € 200 miljoen van de uitstaande lening te converteren in aandelen.

Bij conversie wordt het volgende zorgvuldige proces doorlopen:

In samenspraak met een Lenders Committee van de aandeelhouders wordt een onafhankelijke adviseur aangesteld (een Independent Valuation Service Provider)

Deze onafhankelijke adviseur valideert de noodzaak voor conversie, het voorgestelde te converteren bedrag en bepaalt de conversieprijs waartegen leningdelen worden omgezet in aandelen Alliander

Het Lenders Committee laat met een eigen adviseur een fairness opinion uitvoeren op het werk van de Independent Valuation Service provider

Indien overeenstemming op alle punten vindt conversie plaats.

In geval van een down grade of credit watch situatie wordt hetzelfde proces doorlopen, echter ontbreekt de nadere toets op het te converteren bedrag.

Mogelijk financieel arrangement met de BNG

Financiering bij BNG Bank

Achtergrond BNG Bank

BNG Bank is van en voor de publieke sector. Bij de BNG draait het niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer.

- BNG Bank, waarvan u aandeelhouder bent, is begin 20^e eeuw opgericht door Vereniging van Nederlandsche Gemeenten (VNG) om bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken
- BNG Bank richt zich specifiek op de publieke sector in Nederland en het vergroten van klantpartnerschap
 - Stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren
- BNG Bank heeft vier *Sustainable Development Goal* doelstellingen waarvan er twee uitstekend aansluiten bij de energietransitie en de uitdaging van Alliander:
 - Betaalbare duurzame energie
 - Duurzame steden en gemeenschappen
- Wat kan BNG Bank voor aandeelhouders van Alliander betekenen wat betreft de deelname in de obligatielening?
 - BNG Bank biedt financiering aan voor alle looptijden tegen zo laag mogelijke prijzen
 - BNG Bank stelt financieringsoplossingen en expertise ter beschikking waarmee klanten hun maatschappelijke doelstellingen realiseren
 - BNG Bank bouwt aan langdurige relaties met stakeholders en speelt proactief in op hun behoeften

Financiering bij BNG Bank

Indicatie van rente tarieven

alliander

BNG Bank biedt aandeelhouders financiering tegen aantrekkelijke voorwaarden

BNG faciliteert verschillende type financieringen. Er kan gekozen worden:

- tussen rentevaste geldleningen of leningen met renteaanpassingen naar verloop van tijd (bijvoorbeeld aangepast aan de reguleringsperioden).
- tussen geldleningen met kortere looptijden of leningen met een langere looptijd.
- tussen aflossingsvrije leningen en leningen met lineair of annuïtair aflossingsprofiel.

Voor indicatieve rentetarieven, zie de tabel hiernaast.

(rentetarieven volgen de markt en veranderen per minuut; voor up to date indicaties kunt u contact opnemen met uw accountmanager)

	Aflossingsvrij	Annuïtair
rentevastperiode		
5 jaar	-/- 0,10%	-/- 0,20%
10 jaar	0,30%	0,05%
20 jaar	0,75%	0,50%
30 jaar	0,80%	0,65%
40 jaar	0,85%	0,75%
50 jaar	0,85%	0,75%

Indicatie van de rentetarieven van BNG Bank

- tarieven op 28-05-2020
- geldig voor gemeenten en provincies
- tarieven op basis van contante storting

Financiering bij BNG Bank

Contactgegevens en proces

The logo for Alliander, featuring the word "alliander" in white lowercase letters on a green rectangular background with an orange horizontal bar below it.

Alle gemeenten en provincies zijn reeds klant bij BNG Bank

- Voor het aangaan van een lange termijn financiering t.b.v. een investering in Alliander, adviseren wij om contact op te nemen met de accountmanager van uw gemeente/provincie of te bellen met de accountdesk van BNG Bank:
tel. 070 – 308 1740
- Of gebruik kan worden gemaakt van de BNG hangt mede af van de financiële situatie bij de Gemeente of Provincie.
- BNG Bank kan en mag u uitdrukkelijk niet adviseren wel of niet tot aankoop van een convertible over te gaan.
- Mocht u interesse hebben in een informatie sessie over verschillende type leningen (met/zonder tussentijdse aflossing, verschillende looptijden, vaste/variabele rente), dan kunt u uw interesse ook bij Alliander kenbaar maken. Bij voldoende gegadigden zullen we in samenwerking met de BNG Bank een webinar organiseren om u te informeren en waar u ook uw vragen kunt stellen.

EINDE